

PISSARRA

Revista d'ensenyança de les Illes - N° 36 Desembre 1985

L'ús públic de la nostra llengua un dret
d'identitat un deure de solidaritat

E-540

Joan Lladonet Escalas
Ciutat Querétaro s/nº 4, 3ªA
esq. Avd. Mexico
Poligono Levante (Palma)

PISSARRA
Desembre 85
Nº 36

Revista periòdica d'informació de l'ensenyança
de les Illes

Edita:
Sindicat Treballadors de l'ensenyança de les
Illes (STEI) i Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats
de les Illes

Produït per Prensa Universitaria

La revista no s'identifica necessàriament amb els
articles que van signats

Portada: A. Bernabé

Imprimeix: Gráficas Terrasa
Dep. Legal.: PM 533 - 1979

llibres
en català

—

CARRER RUBÍ, 5
TEL. 21 38 21
PALMA

SUMARI

<i>Editorial</i>	3
<i>Requiem per una llengua</i>	3
<i>¿A quien interesa este convenio?</i>	7
<i>Acta de la comisió negociadora del V convenio de enseñanza privada</i>	9
<i>La insuficiencia dels pressuposts i les retribucions per al 86</i>	10
<i>III Congrés UCSTE</i>	12
<i>Els mestres dels nostres mestres</i>	14
<i>Llibres rebuts</i>	18
<i>Carta al director</i>	19
<i>Des des meu racó</i>	20

Per problemes d'espai i temps han quedat pendents, del proper número de PISSARRA, algunes col·laboracions i una entrevista amb Sebastià Crespí, Director del C.E.P. de Ciutat.

Esperam més articles, treballs, crítiques ressenyes de tots els que hi estigau interessats.

Amb l'agraïment de PISSARRA

Editorial

Després d'un llarg silenci PIZZARRA torna a les vostres mans. Són moltes les circumstàncies que de llavors ençà han canviat. I la realitat també. D'un "debat obert a la L.O.D.E." que marcava el començament d'una nova singladura de la nostra Revista, i l'inici d'una desconeguda política del M.E.C. —en aquells moments encara esperançadora—, hem arribat al moment present amb aquella L.O.D.E. ja aprovada (amb certes esmenes que desvirtuaven l'esperit inicial), sentenciada pel Tribunal Constitucional (favorablement en tots els seus termes), i actualment en vigor i en camí de desenvolupament reglamentari (ja en tenim coneixement d'uns quants de reglaments).

Doncs bé, d'aquells pressupostos polítics inicials del M.E.C. a la situació actual del ensenyament en els nivells no universitaris hi ha una bona diferència. Tanta que l'espai de que disposam no ens dona abastament per a tractar-los tots.

En general, la improvisació del M.E.C. ha estat la constant en la seva actuació davant qualsevol tema, la qual cosa ens duu a presses i urgències a l'hora de les convocatòries del B.O.E., (pensem en el tema C.E.P.s). Probablement per mimetisme aquesta qüestió (i ningú pot pensar que sia anecdòtica) és el gran defecte que hem d'apuntar en el deure del Director Provincial. Més encara, utilit-

zació interessada del Grup de Treball, manca de transparència en l'adjudicació d'algunes comissions de Serveis...

D'altra banda, el tàndem Direcció Provincial-Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Ciutat segueixen sense connectar a l'hora de coordinar la seva acció i gestió política per aconseguir crear Centres d'Ensenyament Mitjà. Tot i que és notable l'esforç que es fa a E.G.B., la manca de nous centres de F.P. i B.U.P. denoten la insensibilitat política dels responsables d'ambdues Institucions.

També és cert, i ja és temps de fer autocrítica, que el Professorat en general i els Sindicats en concret, com a representants legítims del sector docent (malgrat la inexistència d'eleccions sindicals) no han sabut o no han pogut fer tot el que caldria. I no han duit a terme una línia gaire crítica, continuadament. Es que ens estam quedant sense respostes a certs malifets i/o errors? Potser ens estan fallant les alternatives? La modorra en que se troba el sector docent ha de superar-se, i les inquietuts han de tornar a surar dins i en torn de les Escoles.

Del tema de les Guarderies Municipals i del "Xesc" escolar del inefable Gilet en parlarem en una altra ocasió.

Ah! I de la carrera docent, adormida dins algun calaix ministerial, també en parlarem...

RÈQUIEM

PER UNA LLENGUA

Pocs dies després del començament de curs, ens hem pogut assabentar d'un nou greuge envers la llengua catalana, la sortida del decret —durant uns quants mesos sense mostrar-se a llum— que a pocs havia fet concebre alguna esperança de millora de la situació actual; creim que segueix cavant la fossa a la nostra, minvada, menyspreada i trepitjada llengua.

Després del decret de 1979 i observada la seva inoperància en matèria de normalització lingüística, no calia més que esperar un decret que corregís els múltiples errors de l'anterior, i no, no s'han corregit, possiblement s'han agreujat.

Ja sabem que aquesta opinió no és compartida i que els que l'han fet diran que l'altre decret va complir el seu objectiu i que aquest complirà el que li correspongui. Ja sabem que sempre hi ha opinions contràries, però les opinions és necessari sustentar-les amb arguments i raonaments, i això serà el que farem. El conseller de Cultura deia als diaris que l'oposició parlava d'una botella mig buida i que ells parlaven d'una botella mig plena. I doncs, nosaltres intentarem demostrar que amb aquest tipus de decret no ompliran cap botella, sinó que l'acabaran de buidar.

Els arguments que s'utilitzen des de dalt per considerar l'anterior decret com un bon decret són entre d'altres, les estadístiques que parlaran de tants per cent molt elevats de compliment del decret i comparant els tant per cent d'ensenyament de català a les nostres escoles anteriors a 1979, podran parlar d'un gran avanç cap al bilingüisme.

Nosaltres, sense estadístiques —moltes contestacions són de conveniència— intentarem demostrar el fracàs d'un decret que deien havia de servir per normalitzar una llengua. Els fets són els següents:

—Moltes escoles de les Illes Balears només fan dues hores de català setmanals. (Font: Els horaris de les mateixes escoles).

—Moltes escoles de les Illes només fan una hora de català setmanal. (Font: Els mestres dels claustres que han confeccionat els horaris).

—Moltes classes de moltes escoles no tenen cap hora d'ensenyament de català en tot l'any. (Font: Les mateixes que en els apartats anteriors i les converses directes amb molts escolars que no entenen encara el mallorquí i que diuen que no els en fan classe a l'escola).

—En els patis de quasi totes les escoles de Palma i pobles de la costa de Mallorca, la llengua habitual de relació dels alumnes, fins i tot dels catalanoparlants, és el castellà. (Font: Qualsevol pati d'aquestes escoles).

—Després de 6 anys de vigència del passat decret no s'acompleix un dels seus principals objectius: aconseguir que els alumnes d'E.G.B. tinguessin un domini igual d'ambdues llengües —la fal·làcia del bilingüisme—. Els alumnes surten de les nostres escoles, els castellanoparlants sense dominar el llenguatge oral del català i per tant, tampoc l'escrit que de cap manera arriben a dominar tampoc els catalanoparlants. (Font: els alumnes amb graduat escolar o certificat d'E.G.B.).

—Continuen anant alumnes de les nostres escoles a actes públics en mallorquí, on demanen: —;En castellano, que no le entendemos!—. (Font: Programa "La Caixa a les Escoles". Lloc Multicines Chaplin. Moment: presentació d'una pel·lícula).

—Després de 6 anys de decret, molts alumnes continuen sense entendre les explicacions en català. (Font: Qualsevol persona que hagi hagut de donar explicacions sobre una visita-excursió, que fan els alumnes de les escoles, quan demanen si l'ha de fer en castellà o en mallorquí —6 anys d'ensenyament hauria d'ésser suficient garantia per no haver-ho de demanar).

Aquests fets podrien allargar-se fins a l'infinit, però tots es resumeixen en una penosa conclusió: **L'ús de la llengua catalana ha disminuït durant el període que va de 1979 a 1985 de forma alarmant.**

Constatar aquest fet no és gaire difícil. En primer lloc haurem de contar el nombre de persones catalanoparlants mortes durant aquest lapse de temps. En segon lloc, comptarem les persones nades també durant el mateix període i que són catalanoparlants, veurem com la primera xifra és superior a la segona, i com en conseqüència es pot afirmar que hem perdut parlants en la llengua d'aquesta terra, la llengua catalana.

Al resultat de restar les dues xifres anteriors, és clar que hi podríem sumar, el nombre de persones que durant aquest temps s'han qualificat per usar potencialment la nostra llengua, però les xifres no serien significatives. És tràgic, però el camí cap a la substitució lingüística continua imparable i els nostres governants es treuen de la mànega un decret que en lloc de millorar la situació, si la llei de normalització lingüística no ho soluciona, sense cap mena de remei, l'empitjorarà.

I això és el que passarem ara a analitzar. Quines són les grans incongruències —a part d'haver nat abans de la seva mare— d'aquest decret i segur que no les analitzarem totes:

Es continua diferenciant la llengua catalana de

**distribuidora
Rotger s.a.**

CHRISMAS Y POSTALES
ARTICULOS DE NAVIDAD
JUEGOS DIDACTICOS
PAPELERIA Y MATERIAL DE OFICINA
LIBROS DE TEXTO
TODA CLASE DE LIBROS EN GENERAL

les altres romàniques i de totes les llengües del món, i en especial de les de l'Estat espanyol, quan diu:

"... i de potenciar i respectar l'estudi i la protecció de les modalitats insulars de la llengua, sense perjudici de la unitat de l'idioma".

També a una altra part:

"Els programes de l'ensenyament han de contemplar l'estudi, el foment i la protecció de les modalitats fonètiques y del lèxic pròpies de les Illes Balears".

En primer lloc, aquí s'ha de dir que a cap Comunitat Autònoma que tenguí com a llengua pròpia, la castellana i com a parla, qualsevol dels molts dialectes del castellà —murcià, granadí, sevillà, santanderí, burgalès, etc.— no tenen escrit en lloc que s'hagi de protegir i potenciar l'estudi de la modalitat particular del territori de la llengua castellana, i tots sabem que les diferències són clares i evidents, com les nostres.

En segon lloc, tots sabem o hauríem de saber que en qüestions de llenguatge, utilitzam distints nivells i des del nivell més vulgar, passant pel familiar o col·loquial i l'estàndard fins al nivell més culte o científic. L'escola, és clar que respectarà els diversos nivells de llenguatge quan calgui. A l'escola hi fan feina unes persones que a més de tenir uns coneixements específics, són tècnics en educació, tècnics en pedagogia, tècnics en didàctica i que saben quin és el lèxic que s'ha d'ensenyar, saben que si una paraula no és del lèxic de la llengua, l'han d'erradicar, saben també que un significat es pot dir a través d'una sèrie de paraules, la primera que potenciaran serà la que tenen viva els alumnes. Això no lleva, emperò, que no puguin donar-ne a conèixer de sinònimes que siguin més usades a altres indrets dels Països Catalans. I pensar i fer això no significa centralisme, separatisme ni cap mena d'isme. Pensar i fer això significa senzillament: ensenyar llenguatge.

Segueix el preàmbul del decret:

"... derogació de la normativa vigent, establerta al seu dia pel Govern de la Nació i que ja ha executat l'important paper per al qual fou creada".

Creim que ja hem demostrat que o no sabem el paper per al qual fou creada, o més val que no el sapiguem, o més val que no hi pensem o no va complir el paper per al qual s'havia d'haver creada la citada normativa.

"La finalitat última de la introducció de l'ensenyament de la llengua és la protecció d'aquesta,...".

Més avall i dins el mateix paràgraf diu que s'ha d'assegurar el coneixement de *la nostra llengua* —eufemisme que tots utilitzam per evitar el seu nom real—. Aquí podem dir que aquesta declaració de principis no significa res si no va acompanyada de mesures eficaces, i no hi va. I no significa res perquè també es protegeix un cadàver quan se l'embalsama i també s'assegurava el coneixement del llatí quan després de més de 1.200 anys d'haver desaparegut com a llengua viva es posava obligatòriament als programes de les ensenyances mitjanes. **No podem desitjar una llengua protegida; necessitam una llengua que no necessiti protecció.** I hi ha mitjans per aconseguir-ho.

El paràgraf següent no pot ser més que el resultat d'una inoperància total, d'un desconeixement de la realitat sociolingüística, d'una nul·la voluntat normalitzadora i d'una política segregacionista a l'hora de tenir en compte els drets lingüístics dels ciutadans:

"...l'ensenyament de la nostra llengua no es pot convertir, sota cap circumstància, en un instrument de divisió del nostre poble ni tampoc no ha de suposar una imposició per als immigrants..."

I encara que més avall digui:

"...i en casos que s'han de considerar sempre com a excepcionals..."

Es inoperant perquè els immigrants sempre i a qualsevol part del món on han anat, s'han integrat sense gaires problemes. El problema més important sempre ha estat la por a no ser admesos per les poblacions que els acollien. Demuestra el desconeixement de la realitat sociolingüística perquè fins avui, la major part de la població immigrada no ha tengut cap necessitat d'integrar-se, almenys a nivell lingüístic. Al contrari, la població autòctona s'ha vista abocada a la creença que ella devia integrar-se lingüísticament a la població immigrant (¡"Habla en cristiano!") No xerris en mallorquí que és una falta d'educació).

I el problema de la integració, el pot resoldre en gran part l'escola. Suposa una nul·la voluntat normalitzadora perquè si volem facilitar la integració voluntària dels immigrants en el nostre poble, els hem de proporcionar escoles en català suficients

i han de trobar més oportunitats de sentir i practicar la llengua del territori que els acull. És una política segregacionista dels ciutadans d'aquest dissortat país, respecte dels altres ciutadans de l'Estat espanyol perquè a uns ciutadans se'ls respecten els drets territorials lingüístics quan són a la seva terra i se'ls respecten els drets lingüístics personals quan són a la nostra. En canvi als habitants de les Illes que ho desitgen, no els són respectats els drets territorials aquí ni els drets personals a la resta de l'Estat.

“En el curs d'Orientació Universitària i en el tercer curs del segon grau de Formació Professional, l'ensenyament de la llengua i de la literatura de les Illes Balears ha de ser optatiu per a l'alumne”.

Un tractament més tercermundista que aquest de la llengua catalana a la nostra comunitat només es pot esperar d'esperits purament centralistes. De persones que opten per la anihilació del català.

Si el català és la llengua pròpia d'aquest territori, si el català és llengua oficial, si el castellà no és la llengua pròpia d'aquest territori encara que també sigui oficial, a què ve el que es declari optativa la llengua catalana a cert curs de F.P. i a C.O.U. i que no es declari també optativa la llengua caste-

llana? Per què un tractament tan desavantatjós fet des d'aquí, per què ens pedregam les teules del nostre terrat? Per què aquest tractament de llengua de divisió inferior? Per què en aquest tractament persones que sempre han viscut aquí, des de la nostra Autonomia, persones que se suposa han de defensar les seves coses abans que les alienes?

A continuació el decret segueix amb més mesures de caire proteccionista i paternalista. Un article que diu que es podran dur a terme a les escoles programes en llengua catalana, quan es desenvolupa en ordre, segueix posant tota una sèrie de traves que dificulten que això es pugui convertir en realitat.

Resumint, pensam que aquest decret, Estatut en mà i Constitució en mà, és un decret que no podria esser fet pitjor avui per un Govern central i que ens pareix mentida que sigui fet des d'aquí. Totes les mesures que es posen en pràctica no suposen més que pegats foradats que no curen i que pareix també que no emmalalteixen, però que deixen que el malalt faci la seva via cap a un destí fatal.

A les persones que de veritat estimam la llengua catalana, el nostre dissortat poble, el nostre petit país, pareix que no ens volen deixar més oportunitat que la d'entonar la vella pregària llatina per una llengua, avui malalta i que demà pot restar difunta.

Joan Lladonet

NOTA INFORMATIVA

Vos recordam que es Departament de Dinàmica Educativa de s'Ajuntament de Palma ha creat un "Servei de suport per a l'ensenyament en català", que ofereix unes ajudes molt estimables per qui vulgui fer avançar a ses escoles s'ús i normalització de la nostra llengua. Aquestes ajudes s'adrecen tant a assessorar as mestres, plantejar discussions as claustres, presentar propostes as pares com a fer programes, horaris, deixar material, etc. així com també a facilitar la tramitació burocràtica i oferir models de fitxes i material, etc.

Si hi estau interessats podeu passar pes carrer de s'Almudaina 7-a es dimarts de 17 a 19 h. i es divendres de 11 a 13 h. o bé, telefonar as número 22 41 04 i demanar per na Margalida Munar.

¿A quién interesa este convenio?

Después de unas largas y tensas negociaciones entre patronal y sindicatos (que en muchas ocasiones se encontraron ante un callejón sin salida), quedó firmado el V Convenio de Enseñanza Privada el día 17 de octubre.

Para conseguirlo fue necesario que todos los sindicatos convocaran dos huelgas: la primera, los días 13 y 14 de mayo; la segunda, los días 29, 30 y 31 del mismo mes. Una tercera huelga, que estaba convocada para empezar el día 3 de junio con carácter indefinido, fue desconvocada por coincidir ya con el final de curso.

Podemos decir que ha sido el convenio que ha costado más tiempo negociar, ya que la mesa se constituyó el 4 de noviembre del 84 y no se firmó hasta el 17 de octubre del 85. Un año, casi.

Ante tan larga dilación cabría esperar que los trabajadores hubiesen conseguido grandes mejoras, pues tiempo hubo para negociarlas; pero tales esperanzas han sido del todo infundadas.

Primero hay que considerar que, a pesar de la temprana constitución de la mesa negociadora, la patronal no consintió en empezar las negociaciones hasta el mes de mayo, cuando los sindicatos no tuvieron más remedio que recurrir a medidas de presión para conseguirlo.

Aprovechando la primera fase de la huelga, la patronal intentó crear una confusión tremenda aparentando estar a favor de la huelga e intentando emplearla como arma para presionar al M.E.C.

Ante la magnitud de la huelga, y viendo que los trabajadores tenían claro que la lucha no era contra el M.E.C., sino contra la patronal, la actitud que adoptan en la segunda fase de la huelga es de represión, coacción y amenazas.

La patronal desafía con arrogancia al M.E.C. y a los sindicatos: "Si no hay cambio de O.M. módulo de subvención, no firmamos el convenio". "El dinero no nos basta para pagar al Personal No Docente, así que los sufridos trabajadores docentes deben arrimar el hombro y repartir su aumento como buenos hermanos". No les importa que el poder adquisitivo de los sueldos baje y que el trabajador no pueda llegar a fin de mes.

Los sindicatos ponen el grito en el cielo, como es lógico, ante semejante postura, y no tienen otro recurso que el de convocar huelgas. Los trabajadores participan masivamente, y los sindicatos, así respaldados, prometen que no se firmará el convenio con cambio de la O.M. Pasa el verano sin que se hable de convenio. Prosiguen después las negociaciones y... ¡Por fin! ¡Ya tenemos Convenio!

Se ha firmado. Pero de todo lo que se prometió en junio ya nadie se acuerda. Porque se ha firmado precisamente con lo que pidió la patronal: cambio de O.M. Ya podemos respirar tranquilos: hay un aumento del 7,5 % y del 3 % para los trienios.

Yo me pregunto: ¿Y para eso era necesario que hubiese dos huelgas? ¿Por qué no se firmó entonces y se dejó de jugar con unos trabajadores? ¿Acaso será cierto que la culpa de que no se firmara era del M.E.C.?

No. No nos engañemos. Pasa que, como siempre, los sindicatos (algunos, como veremos) están lejos de defender los intereses del trabajador.

Yo recuerdo que hubo un tiempo, no muy lejano, por cierto, en que el M.E.C. aumentaba un 20 ó un 25 por ciento las subvenciones, y los trabajadores recibían un aumento de 11, 13 ó 15 por ciento de convenio y el resto era para la patronal. Entonces, los sindicatos pedían unánimemente que el M.E.C. desglosase las cantidades de las subvenciones. No se consiguió con los anteriores gobiernos de UCD, pero sí con el gobierno del PSOE. Ante este "atentado" la patronal lucha con todas sus fuerzas para cambiar la situación. En el primer intento no salió victoriosa. Recuerden el 3 por ciento de aumento. Gracias a la constancia mostrada por el STEI, se consiguió que ese dinero no quedase en manos de la patronal.

No nos ha ido tan bien en el segundo intento, ya que una vez conseguida la vieja reivindicación sindical del desglose de subvenciones, resulta que son algunos sindicatos —FESITE-USO, FETE-UGT y FESIE— los que van "corriendo" al M.E.C. para que se cambie la O.M. y que una parte del dinero que venía destinado para el profesorado (un 4,5 por ciento de los trienios) pase a gastos de funcionamiento. ¿Se conformará con esto la CECE o, por el contrario, pretenderá conseguir unas mejoras más suculentas con el nuevo régimen de conciertos?

¿Cómo y con qué fuerza van a contar los sindicatos a la hora de exigir de la Administración la equiparación de los trabajadores de la enseñanza privada con la estatal?

Son muchos los interrogantes planteados y pocas las respuestas satisfactorias.

Por último, diré: ¿por qué hablamos de convenio? Si nos fijamos, cada año el convenio se reduce a una mera revisión salarial. ¿Dónde quedan las mejoras sociales? Estas no dependen de la Administración. ¿Por qué, pues, la patronal no ha querido negociarlas? ¿Creéis que en el próximo convenio (que, según el acta firmada, empezará a negociarse a partir del 7 de noviembre) se tratarán todos los temas que nos afectan: jornada laboral, vacaciones, equiparación, derechos sindicales, etc., etc.? Difícil lo veo. Permitidme que me muestre un poco escéptico y que termine con una pregunta. ¿Conseguiremos, por fin, en el 86, un auténtico convenio? ¿Seremos conscientes de que tenemos que luchar por él todos los trabajadores?

¿Serán conscientes todos los sindicatos —y no únicamente la coalición U.T.E.P. (CC.OO., UCSTE e independientes)— de que no se puede claudicar ante la patronal?

Estamos convencidos de que la patronal lucha solamente por sus intereses, no por los nuestros. Y, aún, en contra de los nuestros. Sólo mediante un convenio podremos conseguir, además de un justo aumento salarial, las mejoras sociales que representen una auténtica equiparación con la enseñanza estatal.

Y sólo si los trabajadores de la enseñanza son plenamente conscientes de ello, y de que **tenemos que luchar todos** para conseguirlo, podremos lograr, por fin, un convenio justo.

Pedro Polo

CUADRO DE RETRIBUCION ESTATAL DEL AÑO 1986

CUADRO I

	Grado	Retribuciones Básicas			Retribuciones Complementarias		Total mensual (sin trienios)	Total anual (sin trienios)	Aumento mensual	Aumento anual
		Sueldo Base	Grado	Trienio	Dedicación Especial Docente	Complemen. de Destino				
Indice 10 CATEDRÁTICO BUP (Jefe de Seminario) Nivel 20	Grado 2	86.202	6.664	3.917	32.164	31.168	156.198	2.060.108	10.491	138.368
Indice 10 PROFESOR AGREGADO de BUP o PROFESOR NUMERARIO de FP (Tutor) Nivel 18	Grado 1	86.202	3.332	3.917	25.420	27.017	141.966	1.882.660	9.535	126.448
Indice 8 PROFESOR DE PRACTICAS FP (Tutor) Nivel 18	Grado 2	70.509	5.330	3.134	28.690	27.017	131.541	1.730.170	8.835	116.208
Indice 8 PROFESOR de EGB Nivel 12	Grado 2	70.509	5.330	3.134(36) 2.350(29)	28.310	14.546	118.697	1.576.042	7.973	105.884

CUADRO II

		Pensiones							
		Profesor EGB (*)		Profesor Agregado BUP o Profesor numerario FP		Catedrático BUP		Profesor Universidad	
Haber Regulador		1.775.012		2.103.445		2.173.755		2.418.659	
Años	Porcentaje	Pensión anual (14 pagas)	Pensión mensual (cuantía bruta)	Pensión anual (14 pagas)	Pensión mensual (bruto)	Pensión anual (14 pagas)	Pensión mensual (bruto)	Pensión anual (14 pagas)	Pensión mensual (bruto)
9	11'63	206.434	14.745	244.631	17.747	252.808	18.058	281.290	20.092
15	22'03	388.071	27.719	463.389	33.099	478.878	34.206	532.830	38.059
21	33'94	592.778	42.341	713.909	50.993	737.772	52.698	820.893	58.635
27	47'74	802.150	57.296	1.004.185	71.727	1.037.751	74.125	1.154.668	82.476
30	55'41	920.689	65.763	1.165.519	83.251	1.204.478	86.034	1.340.179	95.727
33	63'62	1.039.201	74.229	1.338.212	95.587	1.382.943	98.782	1.538.750	109.910
36	72'39	1.165.619	83.258	1.522.684	108.763	1.573.581	112.399	1.750.867	125.062
37	75'45	1.209.503	86.393	1.587.049	113.360	1.640.098	117.150	1.824.878	130.348
38	78'57	1.254.468	89.605	1.652.677	118.048	1.707.919	121.994	1.900.340	135.738
39	81'74	1.300.153	92.868	1.719.356	122.811	1.776.827	126.916	1.977.012	141.215
40 ó más	85'00	1.347.136	96.224	1.787.928	127.709	1.847.692	131.978	2.055.860	146.847

(*) Se ha tenido en cuenta los distintos haberes reguladores según los índices o coeficientes que se tenían.

**ACTA DE LA COMISION NEGOCIADORA
DEL V CONVENIO DE
ENSEÑANZA PRIVADA**

En Madrid a las veinte horas del día 17 de octubre de mil novecientos ochenta y cinco se reúnen los componentes de la mesa negociadora del mencionado convenio de Enseñanza Privada en representación de las organizaciones reseñadas al margen y acuerdan:

1.- Por una parte las patronales retiran los puntos 5 y 6 de su propuesta hecha el 11 de octubre de 1985.

2.- En consecuencia se
ACUERDA:

I.- Contenido económico: Los salarios de todos los trabajadores afectados por el Convenio de E. Privada, sea cual sea el nivel en el que presten sus servicios, serán incrementados en un 7,5 0/o de 1 de enero a 31 de diciembre de 1985.

El valor de los trienios se incrementará en el 3 0/o desde el 1 de enero de 1985 hasta el 31 de diciembre de 1985.

II.- Queda en vigor el resto del articulado del IV Convenio de la E. Privada aprobado por Resolución de la Dirección General de Trabajo de 22 de mayo de 1984 (BOE 140 de 12 de junio) que tendrá vigencia hasta 31 de diciembre de 1985.

III.- A partir del 7 de noviembre de 1985 se negociará el VI Convenio de E. Privada en todos sus aspectos.

3.- Este acuerdo es aceptado por CECE y ACADE y los sindicatos FESITE-USO, FETE-UGT y FSIE que constituyen la mayoría de la mesa negociadora.

4.- La UTEP, ante la oferta presentada por las Patronales, manifiesta su desacuerdo por estar en contra de su plataforma mínima, que consistía en un aumento salarial para todos los trabajadores del 7,5 0/o y en todos los conceptos, incluido antigüedad, no estando por tanto de acuerdo con que se modifiquen las O.M. de 19 de abril de 1985 (BOE 27 abril 1985).

5.- ELA-STV no acepta la firma de este acuerdo por colisionar con la convocatoria de subvenciones del País Vasco para 1985, por lo que solicita la aplicación del contenido de la mencionada convocatoria.

NUEVAS RETRIBUCIONES DE LOS DOCENTES

	Salario	Trienios
Preescolar (integrado)		
Director	(a) 81.811 (b) 21.054	2.725 1.165
Subdirector	(a) 81.811 (b) 19.485	2.725 1.025
Titular Instructor/a	81.811 56.309	2.725 2.370
EGB		
Director	(a) 81.811 (b) 21.054	2.725 1.165
Subdirector	(a) 81.811 (b) 19.485	2.725 1.025
Jefe de estudios	(a) 81.811 (b) 17.529	2.725 970
Jefe de departamento	(a) 81.811 (b) 15.529	2.725 863
Profesor titular Ayudante	81.811 66.814	2.725 2.195
Vigilante, educador o instructor/a	61.284	2.195
BUP		
Director	(a) 86.264 (b) 30.665	3.419 1.698
Subdirector o jefe de estudios	(a) 86.264 (b) 26.948	3.419 1.490
Jefe de departamento	(a) 86.264 (b) 21.885	3.419 1.211
Profesor titular Profesor adjunto, auxiliar o ayudante	86.264 81.811	3.419 2.849
Adjunto de taller o laboratorio	80.515	2.812
Vigilante, educador o instructor/a	74.506	2.750
FP-1		
Director	(a) 79.619 (b) 24.827	2.623 1.358
Subdirector	(a) 79.619 (b) 23.024	2.623 1.258
Jefe de estudios	(a) 79.619 (b) 21.247	2.623 1.163
Jefe de departamento	(a) 79.619 (b) 19.464	2.623 1.066
Profesor titular, jefe taller o lab. Profesor agregado, adjunto auxiliar o ayudante	79.619 66.659	2.623 2.349
Vigilante, educador o instructor/a	59.642	2.122
FP-2		
Director	(a) 83.953 (b) 29.844	3.291 1.635
Subdirector	(a) 83.953 (b) 26.226	3.291 1.435
Jefe de estudios	(a) 83.953 (b) 25.327	3.291 1.387
Jefe de departamento	(a) 83.953 (b) 21.350	3.291 1.168
Profesor titular, jefe o maestro taller o laboratorio	83.953	3.291
Profesor agregado, adjunto, auxiliar o ayudante	79.619	2.743
Ayudante de taller o laboratorio	78.359	2.707
Vigilante, educador o instructor/a	72.510	2.647
Profesor maestro o jefe taller/lab.	86.264	3.374

(a): Retribuciones mensuales brutas
(b): Complemento en razón del cargo

PERSONAL ADMINISTRATIVO

	Base	Complementos	Total	Trienios
Jefe de Administración (o) Secretaria	31.600	15.166	66.766	2.600
Audilar	43.000	3.946	46.946	2.195
Gobernante/a	43.000	13.210	56.210	2.195
Jefe de cocina	43.000	10.635	53.635	2.195
Cocinero	43.000	8.124	51.124	2.195
Celador, portero, ordenanza, conductor 2º, oficial 2º y ayudante de cocina	43.000	6.035	49.035	2.195
Empleado de manteni- miento o jardinería, de servicios de comedor y limpieza, costura, lavado y plancha y personal no cualificado	43.000	3.946	46.946	2.195

LA INSUFICIENCIA DELS PRESSUPOSTS I LES RETRIBUCIONS PER AL 86

El Ministeri d'Economia repeteix insistentment que els pressuposts són austers i solidaris en base a que tenen com a fita que el dèficit públic no arribi al 4 0/o i, al mateix temps, s'incrementen les aportacions de l'Estat a la S.S. i als aturats, així com a alguns capítols del pressupost educatiu.

Les Centrals Sindicals critiquen els pressuposts pel fet de que se redueix la inversió pública, confiant als empresaris la tasca de generar treball i treure-nos de la crisi.

El fet de deixar les despeses per sota del 4 0/o ha significat que la majoria de capítols pressupostaris han sofert retalls.

Dins la Funció Pública podem constatar el següent: els salaris creixeran just un 7,2 0/o, les pensions que pujaran un 8 0/o continuaran amb els retalls brutals que se varen aplicar als avui vigents i els contractats a partir de 1986 cobraran just el 80 0/o de les retribucions bàsiques i el 100 0/o de les complementàries.

Malgrat tot el MEC és dels pocs Ministeris que se salven, ja que la partida d'educació per a l'any 1986 és un 12,3 0/o superior a la de 1985. Però si tenim en compte l'evolució dels preus es veu que l'augment és pobre.

PAPELERIA LA PALMESANA

Pedro Amengual Vich

Material escolar y oficina
Artículos publicidad
Avda. Alejandro Rosselló, 36. Tel. 46 06 39
07002 Palma de Mallorca

El que veritablement importa és veure quines previsions fa l'èquip del Sr. Maravall amb els doblers assignats. Hi ha capítols que s'incrementen sensiblement: Universitat (26,7 0/o), investigació (33 0/o), educació compensatòria (38 0/o), educació especial (24 0/o), beques (30 0/o), i, a més, s'augmenten els salaris dels docents de l'ensenyança privada subvencionada en un 8,5 0/o —petit pas cap a l'analogia—; manca saber com repercutirà això en els salaris del personal no docent.

La resta de capítols sofreixen un increment menor, restant alguns per sota dels del 1985. A més resten congelades les despeses pel manteniment dels centres públics.

De tot això en treim la conclusió de què el MEC sols ha amoblat una part del pis. El professorat no pot admetre que, dins de la partida d'educació, no hi hagi doblers suficients per altres capítols importants. Hi ha una gran insuficiència en la partida de salaris que, fora el cas de la Universitat, els salaris dels quals pujaran un 14,5 0/o, resten per sota de l'increment dels preus. El tema de les pensions és el més injust. Un funcionari amb 30 anys de servei perd sobre el 20 0/o sobre el que hauria cobrat abans del retall i, si sols té 20 anys, la reducció és superior al 50 0/o.

El tema de la definitiva homologació dels docents, que el MEC sembla haver tancat, té un gran interès. El professorat d'EGB creu que un nivell just és el 18, que ja el cobren altres funcionaris: els mestres de taller, que també tenen com a índex de proporcionalitat el 8.

Per segon any consecutiu els doblers que arriben als centres tenen menys poder adquisitiu amb lo que s'erosiona la qualitat de l'ensenyança. Tampoc se pressuposta un increment de plantilles, que cada vegada se fa més evident per un bon funcionament dels centres.

Què fer al respecte? Algún sindicat, un tant irresponsablement, ja té data de mobilització. El que pot semblar una actuació conseqüent deixa de ser-ho si pensam que els temes reivindicatius respecte als Pressuposts (manteniment del poder adquisitiu, pensions justes i homologació) tenen el recolzament unànim de tots els sindicats. La necessitat d'una actuació unitaria és evident.

La conclusió no pot esser altra que se deixin interesos polítics al marge i s'entri en un treball conjunt dels sindicats per a denunciar la insuficiència del pressupost d'educació per a 1986 i amb una plataforma de la qual els mínims siguin la revisió

de pensions, l'homologació definitiva i el manteniment del poder adquisitiu.

Respecte a les retribucions cal dir que segons el Projecte de Pressuposts de l'Estat per a 1986, les retribucions dels docents tendran un augment del 7,2 0/o.

La Llei de Mesures Urgents per a la Norma de la Funció Pública, BOE 3-VIII-85, senyala que les retribucions dels funcionaris canviaran d'estructura. Constaran d'un sou base i trienis com a retribucions bàsiques, així com complement específic i complement de destí com a retribucions complementàries. Quan s'apliquin aquests conceptes, el sou base augmentarà i les complementàries disminuiran. Malgrat que no necessàriament el canvi de conceptes significarà un augment o disminució del sou.

Les noves retribucions ja s'estan aplicant a quasi tots els ministeris. El MEC no. Pensam que és ara el moment oportú per a fer el canvi de model retributiu i exigir l'homologació pendent respecte als altres funcionaris.

El quadre I senyala les retribucions sense descomptes de 1986 segons els conceptes retributius actuals. STEI-UCSTE no està d'acord amb aquest increment, tot demanant una puja que no faci perdre poder adquisitiu. Entren al quadre els conceptes que actualment tenim: les retribucions bàsiques i les complementàries. El complement de destí correspon actualment al nivell 12, EGB; 18 com a mínim, BUP i FP; i 20 com a mínim per a catedràtics. Aquests nivells canviaran si s'apliquen els nous nivells retributius. STEI-UCSTE defensa els nivells 18 per a EGB, 21 per a Ensenyances mitges i 25 per a catedràtics.

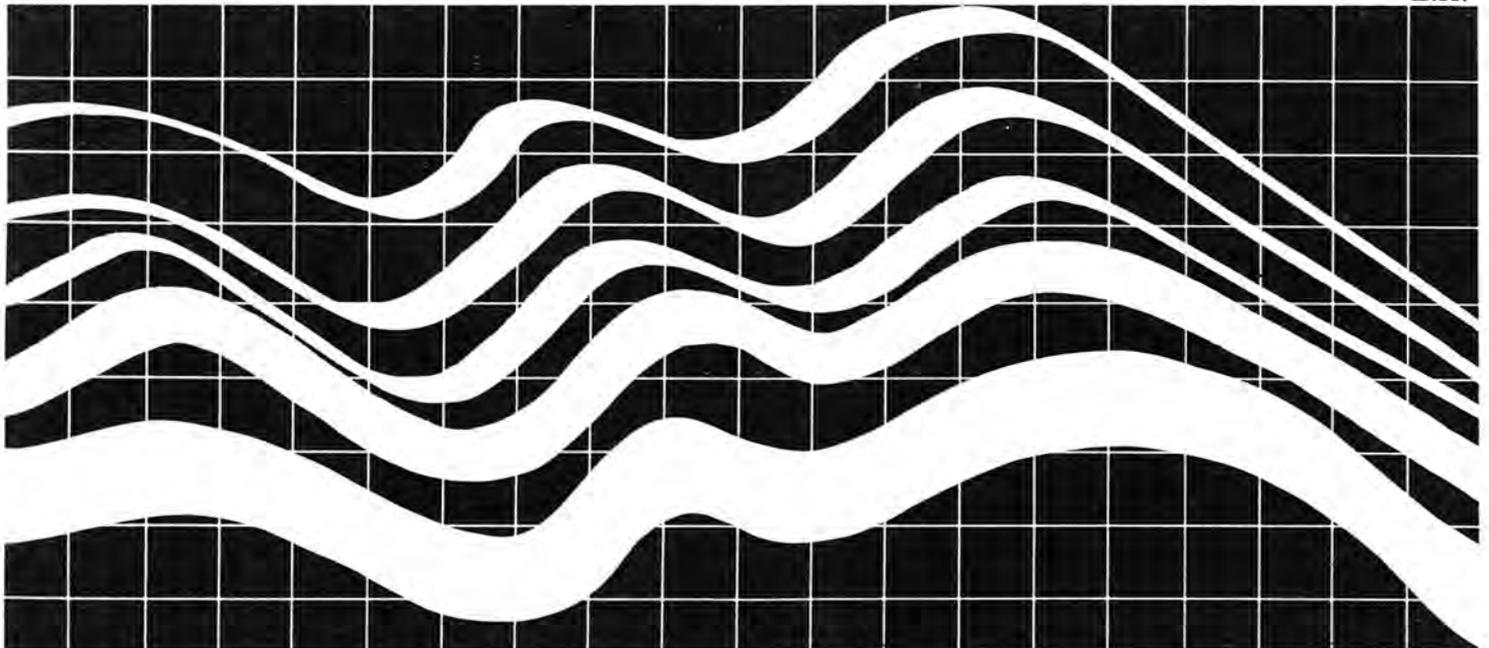
Palou
JARDINERS

FORADI, 65 - 67
(Es Vivero)
TEL. 27 44 93
07009-PALMA DE MALLORCA

- PLANTAS INTERIOR,
EXTERIOR
- REALIZACION JARDINES
- TIERRAS
- ABONOS
- ARBOLES SOMBRA
- ARBOLES FRUTALES
ETC.

Respecte al sistema de pensions el projecte continua amb el retall del 85. Les quantitats apareixen al quadre II. STEI-UCSTE, que l'any passat ja va iniciar una campanya contra el nou sistema de pensions, intentant que se modificàs en el Senat i portant el tema al Defensor del Poble, tot demanant la seva inconstitucionalitat, seguirà insistint per aconseguir que s'implanti una Llei de Seguretat Social dels funcionaris que contempli una jubilació justa i digna.

E.H.

III CONGRÉS UCSTE

Els propers dies 31 d'Octubre, 1, 2 i 3 de Novembre a Guardamar de Segura (Alacant) la nostra Confederació ha celebrat la primera part d'aquest Congrés. La segona part tindrà lloc a Madrid els dies 13, 14 i 15 de Desembre. Els temes que es desenvoluparan seran *Els drets sindicals*, el nostre *Model Sindical* (unitari, autònom de classe i progressista) i les aliances sindicals que calguin.

A la primera part es tractaren d'enllestir les línies mestres del nostre projecte d'*Estatut del Professorat* i el desenvolupament de la LODE.

L'elecció dels temes ha estat causal, fruit de l'anàlisi de la conjuntura educativa. Recordem com S.T.E.I.—U.C.S.T.E. va defensar un *Estatut del Professorat* en front dels "projectes de *Carrera Docent*" a la vaga dels dies 22 i 23 de Maig. Estatut que contemplà aspectes com: perfils de la funció docent, formació inicial i permanent del professorat, accés a la funció docent, mobilitat i situacions administratives dels ensenyants, drets i deures, promoció —no confondre amb carrera docent—, règim econòmic i seguretat social.

L'objectiu del Congrés ha estat donar concreció a aquests aspectes de l'*Estatut* i també, sense capgirar la valoració de la LODE com una llei globalment insuficient —veure Pissarra sobre aquest tema—, delimitar les propostes que partint del desenvolupament reglamentari de la mateixa ens permetin avançar cap a l'Escola Pública.

Els debats i les propostes aprovades s'han mogut entre la reafirmació de principis —*Cos Unic* d'ensenyants i *Escola Pública*— i la concreció d'alternatives que ens permetin l'avanç a través d'unes veritables negociacions sindcats-Administracions, etc.

Al nostre Congrés han assistit representacions internacionals de França (S.N.I. i S.N.E.S.) i de Portugal (F.E.N.P.R.O.F.) i de les internacionals de l'ensenyança (F.I.A.M., F.I.P.E.S.O. i F.I.S.E.).

Analitzant sumariament els acords presos en el Congrés, podriem destacar dins els distints aspectes de l'*Estatut* els següents:

1.- Perfils de la funció docent.

El Congrés va remarcar l'idea del treball de gestió i pedagògic en equip, respectant l'autonomia dels centres. Els càrrecs pedagògics i de gestió seran triats democràticament pels *Claustres*.

La gestió administrativa als centres d'EGB haurà d'estar a càrrec d'un personal administratiu adient, al manco com als centres de EE.MM.

Es delimitaran algunes de les funcions del Claustre, dels coordinadors pedagògics i de l'equip directiu.

L'Equip directiu serà triat, a proposta del Claustre, pel Consell Escolar de Centre. Elaboraran un projecte pedagògic, que sigui reflexe de la coordinació pedagògica del centre, aprovat pel Claustre i ratificat pel Consell.

Sobre la *Inspecció Educativa* l'acord fou ajornar el tema perquè cada sindicat pugui aprofundir sobre el mateix.

El nostre sindicat —STEI— avançà com a proposta la següent:

—Reconversió dels actuals inspectors en gestors de serveis burocràtics que els assigni l'administració.

Propugnem la desaparició de la *Inspecció* entesa com a funció controladora i ens oposam a l'adicional XV de la L.M.R.F.P. —veure BOE 3-8-84— que reforma la mateixa. Malgrat això, consideram que l'Administració i els ciutadans tenen el deure i el dret de dur a terme un control sobre el sistema educatiu. Control avaluador i corrector de les disfuncions del sistema. La comunitat escolar ha de garantir aquest control.

2.- Formació inicial i permanent del Professorat.

La formació inicial ha d'esser igual en titulació acadèmica (Llicenciatura universitària de 5 anys). El pla d'estudi ha de tenir un programa comú de preparació didàctica i formativa i una especialització en nivells —segons els cicles evolutius dels alumnes de 0 a 18 anys— i també es tendria esment en la necessitat d'un major grau d'especialització en certes àrees de coneixement.

La formació permanent serà obligatòria i dintre de la jornada de treball.

Aquest perfeccionament serà gratuït i generalitzat per l'administració a través del CEP.

El Congrés va analitzar les relacions CEPs—MRPs rebutjant el potencial paper de control administratiu que podien jugar els CEPs sobre aquests moviments.

UCSTE—STEI va considerar que els MRPs han d'estar al si dels CEPs, respectant la seva independència i dinàmica de treball, acostant el seu esforç d'investigació i experimentació al major nombre possible d'ensenyants.

3.- Accés a la funció docent.

UCSTE—STEI es va oposar al concurs oposició com a mètode de selecció dels treballadors de l'ensenyança, i reivindicarem mesures concretes que suposin un augment de les plantilles dels centres —disminució de la ratio professor-alumne, jubilació amb tots els drets i beneficis als 60 anys, ampliació del període d'escolarització obligatòria, etc.).

STEI dedicarà un proper plenari a debatre la seva alternativa al concurs oposició per a accedir a la funció pública docent.

4.- Movilitat

UCSTE propugnarà que el concurs de trasllats sigui únic i per centres, concretament, a títol orientatiu, l'especialitat i lloc de treball.

Els claustres definiran prèviament les vacants a ocupar a cada centre.

Els criteris fonamentals per a l'obtenció de places serà l'antiquitat en el cos i la permanència en els centres. Els funcionaris que es traslladin a Comunitats amb llengua pròpia distinta del castellà tendran l'obligació de conèixer-la o comprometer-se, per escrit, a aprendrer-la en un període de temps determinat. No ens detindrem aquí sobre la importància cabdal que té el sistema educatiu per a la normalització d'una llengua (sobre això hi ha un article en aquest mateix número de *Pissarra*).

5.- Situacions administratives dels funcionaris docents.

Els acords presos sobre jornada de treball, permisos, substitucions i excedències són entre d'altres els següents:

—Jornada de treball unificada per a tot el sistema educatiu, no universitari.

—La permanència als centres serà de 30 hores, l'horari lectiu oscilarà entre 15 i 20 hores, les hores no lectives tindran un caràcter acumulable.

—Horari lectiu no s'identifica únicament amb impartir classes, també es considera lectiu: l'atenció a alumnes en laboratoris, biblioteques, etc.

—L'assistència a les reunions dels òrgans col·lectius serà obligatòria pels elegits i el temps serà computable dins la seva jornada de treball.

—Els càrrecs unipersonals i pedagògics tendran una reducció d'horari lectiu per a desenvolupar les seves tasques.

—La *jornada única* que no suposi perjudicis als alumnes i als pares.

L'STEI realitzarà un estudi seriós que permeti conciliar l'objectiu de *jornada única* amb la millora de la qualitat de l'ensenyança.

Respecte a permisos, substitucions i excedències es sol·licitarà l'equiparació amb la resta de funcionariat i davant qualsevol permís o substitució oficial l'administració es farà càrrec d'atendre la docència.

6.- Seguretat Social.

UCSTE va acordar que calia, per la importància del tema, un tractament monogràfic de la Seguretat Social que anas en la línia d'una veritable Llei de Seguretat Social, que contempli les jubilacions sense retalls, l'assistència mèdica, etc.

7.- Drets i deures.

El Congrés va acceptar globalment l'apartat

(7) 31 Diciembre, 12 - Tels. 20 46 00 - 20 45 02 - 03
PALMA DE MALLORCA

L'AGENCIA AL SERVICI DEL POBLE MALLORQUI

de drets —veure *Document III Congrés*— que garanteix l'exercici de totes les llibertats democràtiques i la reclamació davant persones i no "ens jurídics".

La protecció dels drets —a part de les lleis— i la seva reclamació, quan sigui precís, és farà davant instàncies on participaran democràticament elegits, representants del professorat.

Els deures hauran d'estar ben delimitats a l'Estatut i, el mateix, respecte a les sancions i les instàncies a on poder recurrir.

8.- Movilitat dins el cos únic-promoció actual.

Els congressistes rebutjaren el concepte i contingut de la filosofia "decimonònica" de la "carrera docent".

L'objectiu és el cos únic d'ensenyants, UCSTE considera que el treball docent dels distints ensenyants ha de tenir la mateixa vàlua i importància social. Cal una especialització —veure el que hem explicat a la formació inicial— no per promocionar (concepte de ressonància meritocràtica i militarista) sinó per a canviar de nivell des de l'escola infantil fins a la universitat.

Després d'aquestes consideracions l'UCSTE es manifestà per una movilitat en el moment actual —a on hi ha distints cosos i nivells— amb els següents requisits:

a.- Exercici de la docència en el nivell a on es va accedir durant 10 anys.

b.- Estar en possessió de la titulació acadèmica que calgui per accedir al nivell educatiu a on es concursa.

c.- Als concursos de trasllat els sindicats negociaríem una reserva de places per fer efectiva aquesta possibilitat.

En definitiva, reuig a qualsevol "promoció interna" (sic) que comporti la introducció de categories, graus i augments de les diferències salarials dins els actuals cosos.

El STEI segueix pensant que congelant la A.V. de la LMRFP es podrà deturar els interesos d'introduir solapadament, amb pseudo-argumentacions de millora de la qualitat de l'ensenyança, de bell nou amb un altra vestimenta la malaurada "carrera" in "docent".

9.- Règim econòmic.

L'UCSTE es va reafirmar amb la seva posició de seguir reclamant un concepte salarial únic, a on la única diferència salarial fos l'antiguitat i la jubilació s'obtingués d'aquesta masa salarial.

Els càrrecs unipersonals tendran com a forma de pagament una reducció del nou horari lectiu.

Aquestes ratlles han volgut reflectir els dies de treball d'aquest Congrés, resta tan sols felicitar als nostres companys del S.T.P.V. que tan bé organitzaren el III Congrés d'UCSTE.

Biel Caldentey

ELS MESTRES DELS NOSTRES MESTRES

Memorial de un viejo Maestro de Escuela

EL PLAN PROFESIONAL

Invitado amablemente a escribir algunos recuerdos de mi época de estudiante en la antigua Escuela Normal de Maestros de Baleares; mis impresiones sobre la efectividad del llamado "Plan Profesional" implantado por la República, y de la labor pedagógica llevada a cabo por los profesores que impartieron las asignaturas propias de dicho Plan, accedo gustoso y agradecido a la invitación, ya que ello me da ocasión de proclamar la eficacia del sistema de estudios creado por D. Marcelino Domingo y rendir un emocionado tributo de admiración y respeto al magnífico cuadro de profesores que dieron vida y eficacia a las materias de estudio del mencionado Plan.

"la Caixa" presenta el ahorro "allegro."

Allegro, "piano" o a tu ritmo. Porque ahora, tienes la oportunidad de obtener la completísima colección de música clásica "Amar la Música", con los mejores autores y las mejores obras de todos los tiempos, a cambio de una sencilla operación de ahorro a plazo, cancelable sólo a su vencimiento.

La colección "Amar la Música" está pensada para ofrecer una visión global de la música clásica, desde el barroco hasta nuestro siglo, a los que desean iniciarse en su conocimiento. Asimismo contiene obras de coleccionista, seleccionadas por expertos musicólogos, para satisfacer al más exigente melómano.

"Amar la Música" consta de 55 discos o cassettes acompañados de un libretto explicativo y contenidos en una práctica maleta. Ahora, con una imposición de 125.000 Pts. a dos años, la colección "Amar la Música" puede ser tuya.

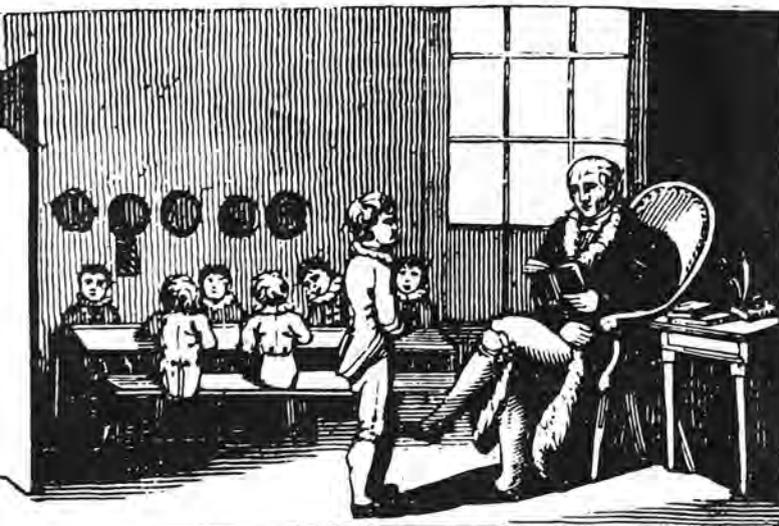
"la Caixa"
CAJA DE PENSIONES

Con el advenimiento de la República, se establecieron para el ingreso en el escalafón del Magisterio Nacional dos procedimientos de selección: el tradicional sistema de "Cursillos" y el nuevo plan de estudios, eminentemente de carácter profesional y bautizado por ello con el título de "Plan Profesional". Para el primer sistema se exigía el título de Maestro y se accedía directamente al cuerpo mediante la superación de unas pruebas de selección que duraban poco tiempo; el segundo sistema de acceso, para el que se exigía el título de Maestro o de Bachiller Universitario, era mucho más complejo y de larga duración. Consistía en un riguroso examen de ingreso-oposición, con plazas muy limitadas y a las que aspiraban numerosos opositores (en la primera promoción aprobaron solamente seis opositores, y en la quinta, que fue la última, trece, dándose el caso curioso de que en alguna de las promociones el número de profesores superaba al de los alumnos). Salvado el riguroso examen de entrada, los alumnos ingresados habían de saturarse, durante tres años consecutivos de estudio en la Escuela Normal, de las más avanzadas técnicas de enseñanza: Metodologías y Didácticas de todas las asignaturas que se impartían en las escuelas primarias; sendos cursos de Pedagogía e Historia de la Pedagogía; Filosofía con sus diversas ramas: Ética, Estética, Lógica y Metafísica; Psicología con estudio y aplicación de los más variados y modernos Tests; Paidología; Organización Escolar; Economía Política; tres cursos de Música y de Trabajos Manuales; Pedagogía Terapéutica (optativa) e Idiomas. Superados estos tres años de estudios, pasaba el futuro educador a realizar, con el título de Maestro-Alumno y sueldo inicial de Maestro (tres mil pesetas), un curso de Prácticas en una escuela de la capital, bajo la supervisión constante de la Inspección y del Profesorado de la Normal. Finalmente, terminado sa-

tisfactoriamente el año de Prácticas y salvado un examen final de Reválida, los noveles Maestros ingresaban en el Cuerpo con cuatro mil pesetas de sueldo, es decir, cobrando mil pesetas más que los maestros cursillistas y pasando, como es lógico, a ocupar en el Escalafón de Maestros, el puesto correspondiente, es decir detrás de los maestros de su categoría, y eran destinados a escuelas emplazadas en poblaciones con un censo no inferior a los diez mil habitantes, lo que casi equivalía a quedar en la capital. En la mente del legislador había el proyecto de que si el Maestro de Grado Profesional deseaba cursar la Licenciatura en Pedagogía, quedaba dispensado del examen de ingreso en la Universidad y durante todos los años de estudio en la Facultad correspondiente seguiría percibiendo la paga de Maestro.

El Plan de estudios implantado por la República no tuvo efectividad, pues terminada la guerra civil, el nuevo régimen, de un plumazo, suprimió el Plan Profesional y todas las ventajas que el mismo conllevaba, y los Maestros que habían cursado sus estudios por el mencionado Plan fueron equiparados a los restantes Maestros y pasaron a ocupar los últimos lugares del Escalafón, incluso detrás de las promociones que obtuvieron plaza en las convocatorias anuales de los Cursillos que se fueron realizando durante todo el período de nuestros estudios, dándose la gran paradoja de que muchos de estos cursillistas habían sido reprobados en los exámenes de ingreso-oposición al Plan Profesional. Únicamente algunos Maestros de la primera promoción que interpusieron recurso individual contra el Decreto de supresión, ganaron el pleito y se les colocó, en el escalafón, en el puesto que les correspondía. Muchos de los maestros de las cinco promociones, desilusionados y agraviados por la injusticia cometida, dejaron el Magisterio y aprovechando la oportunidad que les deparaba la convocatoria de cursos intensivos, optaron por estudiar carreras más lucrativas: Hacienda, Militar, Farmacia, etc.

El valor de la enseñanza hay que medirlo por los ideales implantados. Lo que se necesita en materia de educación no son magníficos edificios, ni planes de estudio perfectos, ni hombres eruditos, sino personas abnegadas, luminosas, vocacionales, que crean firmemente en el poder de la educación y que sientan en sí un verdadero instinto para irradiar ese poder de sugestión sobre aquellos seres que les han sido confiados. Tanto vale el profesor cuanto vale el hombre. Son los buenos profesores los que hacen las grandes escuelas.

Al declinar la existencia y volver la vista hacia el pasado, es curioso ver cómo seres determinados aparecen con todas sus virtudes cuando ya no pertenecen al reino de los vivos. A medida que con el tiempo sedimentan los recuerdos, vamos descubriendo en las personas idas cualidades nuevas. Hoy reconozco los valores reales del Plan Profesional, pero comprendo que éste no hubiese adquirido el prestigio que tuvo, sin la profesionalidad, el ejemplo, la entrega abnegada y el impulso íntimo que supieron dar a su labor aquel plantel de profesores que al alumnado del Plan Profesional les cupo en suerte.

Las virtudes que dan al ser humano honor y fortaleza son la verdad, la sinceridad, el amor al trabajo, la sobriedad, la entrega absoluta a su profesión. En todos aquellos magníficos profesores había potencia educativa, el ideal de perfección irradiaba a través de sus explicaciones, poseían ese entusiasmo y ese espíritu de invención tan necesario para plasmar, comunicar, emprender y enseñar. Como pedagogos natos que eran, aparecía en ellos el método y el sistema con espontaneidad creadora. El nuevo Plan requería nuevos planteamientos, y aquel profesorado, al mismo tiempo que impartía sus enseñanzas, estudiaba y aprendía con el alumnado los métodos y sistemas de enseñanza más revolucionarios. Ellos encendieron las lámparas de nuestros cerebros en la hoguera siempre brillante de los grandes genios y de los más insignes pedagogos. Inmersos en la corriente del movimiento que llamamos "Escuela Nueva", supieron introducirnos en las más singulares doctrinas pedagógicas, nos impulsaron a la lectura y conocimiento de las teorías de Kilpatrick, Natorp, Ferrière, Messer, Grupp, Spranger, Dewey, Thorndike, Claparede, Pestalozzi, Pavlov, Freud, Herbart, Spencer, Tolstoi, Kersehensteiner, etc. y nos dieron una imagen viva de las obras de nuestros Cajal, Luís Vives, Huarte de San Juan, Ignacio de Loyola, José de Calasanz, Alejandro Galí... Y en las prácticas pedagógicas que obligatoria y periódicamente realizábamos en clase todos los alumnos con un reducido grupo de niños que subían de la Aneja, sujetos a la mirada y los comentarios críticos del profesor y compañeros de estudio, ensa-

yábamos en nuestras explicaciones los más variados recursos de educación renovada, Escuela Activa, Plan Dalton, Plan Jena, Sistema de Winneka, Sistema Montessori y Decroly, Método de Proyectos, Sistema Coussinet, etc., practicando insistentemente, en la confección cuidadosa de las preparaciones de los temas a explicar, las Gradadas o Grados Formales de Herbart y sus seguidores y otros interesantes sistemas utilizados por los pedagogos más sobresalientes.

Este escrito trata solo de ser un modesto trabajo de aproximación a la realidad. Para dar una idea más en armonía con el clima reinante en el centro, hubiese sido necesario hacer una descripción biográfica del profesorado, de sus diferentes modos de enfocar las materias, de la enorme variedad de ejercicios exigidos por cada uno según las características de las asignaturas que impartían, de los interesantes trabajos y aportaciones personales y originales del alumnado, de la psicología propia de los estudiantes de cada promoción, de los interesantes trabajos de observación, de experimentación y de investigación realizados y que daban a nuestro modo de hacer verdadera categoría universitaria. Pero las limitaciones lógicas impuestas a la extensión de este artículo por la reducida paginación de la revista, nos impide ser más exhaustivos en nuestra narración. Por otra parte, al plasmar la personalidad de cada enseñante, corría el peligro de establecer comparaciones en su manera de actuar, y hacer, en vez de un comentario, una patografía del interesado. Porque no todos los profesores despertaban en el alumnado, con la misma intensidad, la claridad de conciencia, la chispa luminosa que enciende el alma del educando. Hay dos clases de saber algo: una que denominamos el saber sin pensamiento y la otra que podría llamarse el saber pensado. Y aunque el noventa por ciento de profesores tenían evidencia intelectual, despertaban entera claridad de conciencia y era el suyo un saber pensado, es decir, auténtico, también había algún garbanzo negro, verdadero maestro en pedantería burda e inoportuna, ya que en sus explicaciones iban exclusivamente a su propio lucimiento, se escuchaban cuando hablaban, y sus disertaciones eran una lastimosa ostentación de sus oropeles intelectuales. Por ello ha sido mejor no dejarme llevar por el deseo de cantar las excelencias personales de cada uno y limitarme a hacer una exposición general y suscita del tema que se me ha pedido. Gracias.

Pedro Cerdá Valenzuela

¿QUÈ ÉS LA PEDAGOGIA?

La pedagogia, com a ciència general de l'educació, té una permanent actualitat permanent; tammateix el seu objecte d'estudi afecta a tothom en major o menor mesura.

Caldria pensar que la multiplicitat d'anàlisis al que es veu sotmes el fenomen educatiu fan innecessaria la pedagogia, malgrat tot la conclusió dels autors —Jaume Serramona i Salomó Marqués— és la contrària. Avui més que mai la pedagogia apareix com la ciència normativa que sintetitza les aportacions de les diverses ciències de l'educació, donant-los unitat i sentit des d'una perspectiva inevitablement ètica.

¿*Qué es la Pedagogía?* és un llibre indispensable per esbrinar la significació històrica i actual del fet pedagògic.

¿*Qué es la Pedagogía?*. Jaime Serramona i Salomó Marqués. Ediciones CEAC. Colección Educación y Enseñanza. Serie Monográfica. 124 pàgines.

LIBRES REBUTS

PEDAGOGIA DE L'OCI.

El "Premi Josep Pallach", que s'ha anat consolidant d'any en any i que representa una bona ocasió per a copsar la vitalitat de l'interès pedagògic, ha estat atorgat enguany a un treball ben significatiu.

Ens trobam davant d'una qüestió de molta actualitat: ¿Quin tipus d'educació es requereix per a cobrir adequadament el temps disponible i enfocar la preparació més adient tècnica i humana de cara al futur? Els pedagogs, Josep M. Puig i Jaume Trilla, conscients de tot el gran problema de l'educació del nostre temps, han fet un llibre útil, ben estructurat i clar. Té un caire sistemàtic, i alhora un contingut suggestiu. Un llibre que podríem dir de pedagogia social.

Destaquem el tractament que se'n fa de l'animació sociocultural i les directrius que ens donen per una pedagogia de l'oci aplicada a la realitat. L'oci apareix com una realitat d'avui, però especialment com una realitat futura de la qual no se'n poden marginar els educadors.

Aquest llibre dóna pautes, ben raonades i ben experimentades, perquè l'educació del temps lliure en llibertat pugui ésser una realitat integradora i solidària.

Pedagogia de l'oci. Josep M. Puig i Jaume Trilla. Ediciones CEAC. Col.lecció Monografies d'Educació. 184 pàgines.

CLASE SOCIAL, MEDIO FAMILIAR E INTELIGENCIA

Aquest llibre parteix de la teoria piagetiana del desenvolupament intel·lectual, però va més lluny, demanant-se com i en quins un medi pot ésser més favorable que altres per al desenvolupament.

L'autor ha investigat sobre el terreny, a la llar mateixa de les famílies arribant a uns resultats que són a la vegada clars, elegants i heurístics.

S'interroga a més sobre les raons que fan que mitjans socioculturals diferents presentin formes d'estructuració diferents, tot considerant que el tipus d'estructuració sembla ésser el resultat de les regulacions que la família va adoptant respecte a les condicions de vida.

Lautrey es nega a acceptar un fatalisme sociològic, però jutja que la solució no vendrà fins que no s'ataquin les desigualtats socials mateixes.

Clase social, medio familiar e inteligencia. Jacques Lautrey. Editorial Visor. Col.lecció Infancia y Aprendizaje. 216 pàgines.

Diccionari escolar

Català-Castellà Castellà-Català

**Francesc de B. Moll
Nina Moll Marqués**

Conte 24.000 vocables amb equivalència a l'altre idioma. És una versió reduïda del Diccionari Català-Castellà/Castellà-Català de F. de B. Moll, que tot mantenint el nivell de qualitat lexicogràfica i la visió global de l'idioma, resulta més manejable.

Inclou totes aquelles paraules que es poden considerar pròpies del llenguatge bàsic i quotidià; i també s'hi han inclòs termes tècnics i científics elementals.

editorial **MOLL**

Torre de l'Amor 4 Tel. 22 41 76 Palma de Mallorca

Distribuidor: **LIBRES CATALANS**, Gran Via de les Corts Catalanes, 671 Tel. 245 23 02/03/04-09011 Barcelona.

PRESENTACIO DEL LLIBRE
"LUMENERET BLAU"
LLENGUATGE - CICLE INICIAL 2

El passat 19 de novembre al saló d'actes de "La Caixa" es va presentar el llibre de l'alumne i la guia del mestre de "Llumeneret Blau", els autors del qual són: Antoni Artigues, Ramon Bassa, Miquel Cabot, Ramon Díaz, Joan Lladonet i M. Immaculada Pastor. Dibuijant: Vicenç Sastre.

La presentació la feien conjuntament l'editorial EUMU (Escola Universitària de Mestres d'Osona) i la llibreria Quart Creixent. Parlaren Ricard Torrents, director de l'editorial EUMO, Josep Tió, professor de l'escola de Mestres d'Osona i en representació de l'equip d'autors, Miquel Cabot.

Tant l'un com l'altre glosaren les qualitats didàctiques d'aquest llibre en el qual els autors, integrants d'un grup de treball de la CENC (Comissió per l'ensenyament i normalització del Català) i treballant a l'ICE (Institut de Ciències de l'Educació) han invertit dos anys de treball i l'any 1984 varen obtenir el Premi Baldiri Rexach als mestres.

Esperam que aquesta publicació tenguí una bona acceptació entre els ensenyants no tan sols per la qualitat del material, sinó també perquè és un material fet aquí, i aquest tipus de material escasseja. També varen anunciar els autors que ja estan treballant en el material de cicle mitjà 1, Alimara, i que possiblement l'any que ve ja estigui a l'abast de les escoles.

Text i Foto: Francesc Amengual

CARTA AL DIRECTOR

Sr. Director:

Desearia fuera tan amable de publicar en su revista el siguiente escrito:

Ante la firma del acuerdo realizado entre la Administración, Centrales Sindicales y Patronal de la Enseñanza Privada, se me ocurre hacer una pequeña reflexión que quiero compartir con compañeras y compañeros del sector.

1º.- Resulta **Inaceptable**, que una Administración Central, cambie una Orden Ministerial porque a la Patronal de la Enseñanza Privada se le ocurre decir que no le gusta y hay que cambiarla, (una Orden que implicaba un aumento del 7,5 0/o en salario y trienios, se cambia por un 3 0/o en trienios, manteniendo el 7,5 0/o en salario).

Y yo me pregunto:

¿Cómo puede una Administración configurada como **Obrera** (P.S.O.E.) quitarle un dinero a unos trabajadores porque lo quiera una Patronal?

Francamente inaceptable.

2º.- ¿Cómo se entiende que centrales sindicales como FETE, USO, FESIE, negocien por un lado para que la Administración cambie la orden y por otro **apoyen** a la Patronal para quitarles ese dinero a los trabajadores?

Francamente, no veo ninguna diferencia en la actitud de la Patronal y la de estas Centrales Sindicales, todo esto huele a **pura derecha**.

3º.- De la postura de la Patronal, tengo poco que decir, pues es la única que cumple su función, hacer una política de derecha, que tiene a los trabajadores de la Enseñanza Privada sin Negociar un Convenio que tenía que haber éntrado en vigor en Enero del 85, y en Octubre, o sea, con 10 meses de retraso, se hace una revisión salarial.

Por favor, que nadie argumente que lo que le quitan al profesorado de los trienios, es para poder pagar al personal No-Docente, esto no es así, para lo único que sirve esto es para enfrentar y dividir a los trabajadores/as de la Enseñanza Privada, para que la Administración baile al son de una Patronal sin tener en cuenta a los trabajadores.

Después de esta reflexión, lamento el cambio de la Orden Ministerial por parte de la Administración y la actitud tan patronal de las Centrales Sindicales.

Montse Uriarte Estarellas

DES DES MEU RACO

Es meu fill, aquest darrer temps té unes ocurrences verbals més a prop de s'insolència que de s'agudeses i es candor infantil.

S'altre dia em va escometre amb una dotzena de preguntes que jo voldria sebre qui li ha encalencat es cap amb aquestes coses.

Escoltau i veureu.

Ell. Papa i que no havien dit ells (es refereix as govern des PSOE, nota des papa) que sa seva política dedicaria una atenció preferent a la dignificació de sa professió docent as reconeixement des drets econòmics, sindicals i acadèmics i a sa seva formació i perfeccionament continu...

Jo. (Amb estudiada indiferència). I d'on has tret això?

Ell. Està a sa pàgina 24 des programa electoral.

Jo. (Astorat de tanta precocitat). Home! es programes ja se sap, no estan prou arrelats en ses contingències des difícil maneig de sa cosa pública (em pos platònic per a impressionar-lo).

Ell. Es que ells deien que es programa era una proposta i un compromís públic i que n'assolien es deure de realitzar-lo. (I va afegir per ell mateix casi sense sentir-se: "I això que es presentaven com a camions dels valors ètics i morals de sa societat").

Jo. (Per salvar sa situació). Preparen una carrera docent i han fet els CEPs. (Tierra tràgame!!).

Ell. (Xerrant i mirant de cúa d'ull una xuleta). Sí. A sa carrera docent vos obliguen a competir 100 persones per a 2 llocs i lo que més comptarà serà es curriculum i es resultats brillants sobre papers i certificats, i no sa pràctica quotidiana, conscient i dedicada. Ses escoles pareixeran un platò d'un

"Millón para el mejor". (Juraria que aquest joc televisiu és anterior as seu naixement).

Jo ja me pensava que s'havia calmat però continuà.

Ell. I de ses eleccions sindicals, perquè no les fan? Em sembla que vos regiu per una normativa que va fer UCD, o no la pensen canviar? I la gent directora des CEPs entrada a dit? (aquí mostra el seu índex angelical). I el compromís d'aprendre català en es trasllats de sa gent que ve a ses Illes? I es català a ses oposicions? I sa supressió des sexisme a ses obres i llibres de text? I sa integració escolar des minusvàlids a Formació Professional?

Jo. Stop!! El món no es va fer en dos dies. Tu vols fer es joc a sa dreta. Sense ells no podem anar enlloc.

Ell. (Fent-se es no assabentat de sa meva justificada ira). I ses escoles infantils? Saps que es govern en es seu programa els donava un lloc preferent?

Jo. (Canviant de tàctica). Fe via que hem d'anar a dinar.

Ell. No m'haguessis posat en el món. Ara m'expliques tot això.

Jo. Hhhhhh. Mmmmmm saps,,,,, es que mmmm ssss mmmm kkkkxxxx si ara bé encara que no obstant dóna temps as temps. (Atenció linotipista fisme una transcripció autèntica i no t'enfadis amb mí).

Jo. (A lo més endins des meu jo). L'hauré de canviar de parvulari. Aquest de "progres" no m'agrada. A la Puresa podria estar bé...